

DOKTORANDSKÉ ŠTÚDIUM

ŠTUDIJNÝ PROGRAM: PREDŠKOLSKÁ A ELEMENTÁRNA PEDAGOGIKA

Návrh tém dizertačných prác na akademický rok 2020/21

Školiteľ: prof. PaedDr. Božena Šupšáková, PhD.

Navrhovaná téma č. 1: Učiteľovo vnímanie vlastných potencialít v prvom ročníku základnej školy

Anotácia: Podľa A. Banduru vnímaná zdatnosť je to, ako človek posudzuje svoje potenciality pre danú činnosť. Je to „úsudok ľudí o svojich potencialitách organizovať činnosť a vykonávať ju na dosiahnutie určitého typu výkonu“ (Bandura, A. 1986. *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliff s: Prentice Hall, s. 391). Cieľom dizertačnej práce je skúmať vlastný potenciál učiteľiek a učiteľov v prvom ročníku primárneho vzdelávania, prioritne v oblasti vyučovania. V empirickej časti sa očakáva výskum profesijných zdatností na základe sebahodnotenia. Výskumnú vzorku budú tvoriť učiteľky a učelia prvého ročníka slovenských základných škôl.

Poznámka: Interná/ Externá forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Aktívna znalosť anglického alebo iného svetového jazyka

Školiteľ: prof. PaedDr. Božena Šupšáková, PhD.

Navrhovaná téma č. 2: Dieťa v ekosystéme sociálnych sietí: nové formy komunikácie, prednosti a potenciálne nebezpečenstvá

Anotácia: Sociálne siete výrazne zasiahli do každodenného života detí. Stali sa pre nich jednou z dôležitých komunikačných platforiem na zdieľanie denných informácií a emócií zo svojho života. Atraktivita sociálnych sietí spočíva v jednoduchosti ich používania prostredníctvom mobilov či tabletov. Zároveň má aj tienistú stránku, kedy sa sociálne siete nezriedka stávajú aj ľahkým nástrojom šikany či šírenia nepravdivých informácií. Cieľom dizertačnej práce je zmapovať reálnu situáciu vo využívaní sociálnych sietí deťmi mladšieho školského veku a zmapovať preferencie jednotlivých typov používaných sietí. Tiež získať informácie, či sa deti stretávajú so šikanou alebo inou formou negatívneho ovplyvňovania, či si uvedomujú aj prípadné nebezpečenstvá zneužívania týchto sietí a podobne. Dizertačná práca by mala vyústiť do analýzy a hľadanie odpovede na otázku, ako by mala škola aktuálne reagovať na zmenenú pozíciu detí v ekosystéme sociálnych sietí.

Poznámka: Interná/ Externá forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Pokročilá znalosť anglického alebo iného svetového jazyka

Školiteľ : doc. PhDr. PaedDr. Miroslav Gejdoš, PhD.

Navrhovaná téma č. 3: J.H. Pestalozzi – implementácia jeho prirodzeného poriadku a vyučovacích metód pre PEP

Anotácia: Hlavnou úlohou a cieľom je spracovať – na základe dostupných prameňov – čo najpodrobnejší obraz J.H. Pestalozziho života a následne implementovať jeho prirodzený poriadok a vyučovacie metódy do moderného predprimárneho a primárneho vzdelávania.

Poznámka: Interná forma štúdia

Ďalšie požiadavky : Výborná znalosť nemeckého jazyka

Školiteľ: doc. PhDr. PaedDr. Miroslav Gejdoš, PhD.

Navrhovaná téma č. 4: Osobnosť M.T. Brunswickovej – zakladateľky predškolskej výchovy v Uhorsku (implementácia jej myšlienok pre PEP)

Anotácia: Hlavnou úlohou a cieľom je spracovať – na základe dostupných prameňov – čo najpodrobnejší obraz života M.T. Brunswickovej (M.T. Brunšvikovej) a následne implementovať jej myšlienky do súčasného predprimárneho a primárneho vzdelávania.

Návrh: Interná/externá forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Znalosť nemeckého, maďarského jazyka

Školiteľ: doc. PaedDr. Tomáš Jablonský, PhD.

Navrhovaná téma č. 5: Problematika domáceho vzdelávania žiakov mladšieho školského veku

Anotácia: Od roku 2008 je možné realizovať domáce vzdelávanie aj na Slovensku, podľa školského zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní. Cieľom dizertačnej práce bude analyzovať uvedenú problematiku v domácom i medzinárodnom kontexte. Spracovať rozbor aktuálnych výskumov zacielených na danú problematiku. Empirické overovanie budeme realizovať kvalitatívnym výskumom so slovenskými rodinami, ktoré aktuálne majú alebo v minulosti mali deti v domácom vzdelávaní.

Poznámka: Externá forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Prax, znalosť anglického alebo nemeckého jazyka

Školiteľ: doc. Ing. Igor Černák, PhD.

Navrhovaná téma č. 6: Základy algoritmickej v predškolskej a elementárnej výchove a vzdelávaní

Anotácia: Analyzovať súčasný stav vyučovania tejto problematiky na Slovensku a v okolitých krajinách. Vychádzajúc z výsledkov vypracovať odporúčania pre skvalitnenie vyučovania tejto problematiky v aktuálnych podmienkach slovenského školstva.

Poznámka: Interná forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Znalosť princípov algoritmickej úloh

Školiteľ: doc. Ing. Igor Černák, PhD.

Navrhovaná téma č. 7: Využitie detských programovacích jazykov v elementárnom vzdelávaní

Anotácia: Analyzovať a porovnať detské programovacie jazyky používané v súčasnosti pri vyučovaní na elementárnom stupni vzdelávania. Vychádzajúc z výsledkov vypracovať odporúčania.

Poznámka: Interná forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Znalosť niektorého detského programovacieho jazyka

Školiteľ: doc. Ing. Igor Černák, PhD.

Navrhovaná téma č. 8: Pozitívny a negatívny vplyv počítačov a mobilných zariadení na deti prvého stupňa základnej školy

Anotácia: Analyzovať negatívne vplyvy hardvéru a aplikačného softvéru na žiakov prvého stupňa ZŠ. Vychádzajúc z výsledkov, vypracovať odporúčania na elimináciu týchto negatívnych vplyvov zmysluplnými počítačovými činnosťami, ktoré pozitívne ovplyvnia rozvoj dieťaťa v tomto veku a ktoré dajú rodičom i učiteľom poznatky a nástroje pre riadenie počítačových aktivít detí prvého stupňa základnej školy.

Poznámka: Externá forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Prax, blízkosť problematiky či už z pohľadu rodiča alebo učiteľa

Školiteľ: doc. Ing. Igor Černák, PhD.

Navrhovaná téma č. 9: Interaktívne animácie v predškolskej a elementárnej pedagogike

Anotácia: Analyzovať a porovnať aplikačný softvér na tvorbu animácií používaný v súčasnosti pri vyučovaní v predškolskom a elementárnom stupni vzdelávania. Analyzovať možnosti hardvérových prostriedkov zabezpečujúcich interaktivitu. Vychádzajúc z výsledkov vypracovať odporúčania pre učiteľov predškolskej a elementárnej pedagogiky ako tvoriť animácie a ako zabezpečiť ich interaktivitu.

Poznámka: Interná forma štúdia

Ďalšie požiadavky : Prax, pokročilé počítačové zručnosti v prezentačnom programovaní

Školiteľ: doc. Ing. Igor Černák, PhD.

Navrhovaná téma č. 10: Analýza a systém hodnotenia digitálnej gramotnosti žiakov mladšieho školského veku

Anotácia: Vytvoriť model hodnotenia digitálnej gramotnosti žiakov mladšieho školského veku. Samotný výskum bude zameraný na zistenie (identifikovanie) spôsobilosti, podnetov a prostredia z ktorého pochádzajú žiaci s lepšími znalosťami, určiť rizikové faktory ktoré ovplyvnili slabších žiakov. Hlavnými aspektami hodnotenia môže byť znalosť informačných technológií, znalosť počítačov a softvéru, analýza sociálneho prostredia a pod.

Poznámka: Externá forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Prax, pokročilé počítačové zručnosti, znalosť vytvárania modelov a ich simulácie

Školiteľ: doc. RNDr. Mária Jurečková, CSc.

Navrhovaná téma č. 11: Identifikácia faktorov ovplyvňujúcich postoj žiakov primárneho vzdelávania k matematike

Anotácia (povinný údaj): V súčasnosti môžeme na vysokých školách sledovať nezaujímavosť študentov nielen o štúdium matematiky, ale aj študijných odborov, ktoré vyžadujú matematické zručnosti a istú úroveň analytického a kritického myslenia. Keďže vzťah žiakov k matematike a následne úroveň matematickej gramotnosti sa buduje už v predprimárnom a primárnom vzdelávaní, je dôležité venovať významnú pozornosť matematike práve v tomto období. Ak si žiak už na primárnom stupni vzdelávania vytvorí negatívny vzťah k matematike, je možné, že takýto postoj k nej sa už nezmení a bude pretrvávať počas celého jeho ďalšieho štúdia a následne aj profesionálneho života.

Faktory, ktoré môžu ovplyvňovať vzťah žiaka k matematike, sú veľmi rôznorodé. Zámerom predkladanej témy je prostredníctvom dotazníkového prieskumu a následnou štatistickou analýzou získaných údajov identifikovať tie, ktoré môžu byť dominantné pri vytváraní vzťahu žiaka na primárnom stupni vzdelávania k matematike.

Poznámka: Interná/Externá forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Výborná znalosť cudzieho jazyka, predpoklady pre realizáciu pedagogického výskumu

Školiteľ: doc. PaedDr. Martin Papčo, PhD.

Navrhovaná téma č. 12: Pozitíva a negatíva Hejného metódy

Anotácia: Na slovenskom trhu vyučovacích prístupov sa čoraz populárnejšou stáva nová a zatiaľ nie praxou príliš preverená Hejného metóda vyučovania matematiky. Opierajúc sa o skúsenosti učiteľov a zároveň mienku odborníkov je zámerom práce identifikovať, bližšie opísať, analyzovať, kategorizovať a napokon i zosumarizovať pozitívne a negatívne aspekty tejto metódy. Na formuláciu i

odôvodnenie tvrdení budú ako jeden z fundamentov slúžiť výsledky štatistického výskumu v primeranom rozsahu.

Poznámka: Interná/ Externá forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Vítaná, nie však nutná je istá skúsenosť s vyučovaním matematiky, ako aj so štatistickým spracovaním údajov.

Školiteľ: doc. PaedDr. Mgr. art. Zuzana Zahradníková, PhD.

Navrhovaná téma č. 13: Zborový spev detí na Slovensku. (Aktuálny stav a perspektívy v podmienkach primárneho vzdelávania)

Anotácia: Spev má veľký význam pri rozvoji kreativity dieťaťa. Špeciálnou formou je zborový spev, ktorý má svoje miesto už v primárnom vzdelávaní. Prostredníctvom členstva v speváckom zbore sa dieťa neučí len interpretovať piesne, ale rozvíjajú sa aj jeho vôľové a osobnostné vlastnosti, ako disciplinovanosť, dôslednosť, práca v kolektíve, umelecké vnímanie a i. Autor práce sa zameria na existujúce spevácke zbory pôsobiace na primárnom stupni, ich repertoár, na analýzu práce dirigenta, metodické postupy a komparáciu činnosti jednotlivých zborov. Na základe výskumu zdefinuje stav zborového spevu na danom stupni vzdelávania a navrhne postupy na perspektívny rozvoj tejto umeleckej činnosti.

Poznámka: Interná/ Externá forma štúdia

Ďalšie požiadavky: Pokročilá znalosť anglického alebo iného svetového jazyka, základná teoretická i praktická orientácia v oblasti hudby, zameranej na zborový spev

Ružomberok, 15. január 2020

prof. PaedDr. Božena Šupšáková, PhD., v.r.
Garant študijného programu PEP KU
Predseda odborovej komisie PEP PdF KU